KAMU MALLARI

I. KAMU MALI KAVRAMI VE YERİNE KULLANILAN KAVRAMLAR

A. KAMU MALI

TANIM

İDARE GÖREVLERİNİ YERİNE GETİRİRKEN, HİZMET GÖRÜRKEN TAŞINIR VE TAŞINMAZ MALLARA, ARAÇ VE GEREÇLERE GEREKSİNİM DUYMAKTADIR. BUNLARA, BAZEN DEĞİŞİK KAVRAMLAR KULLANILMAKLA BERABER, GENEL OLARAK KAMU MALLARI DENİLMEKTEDİR. (TAN, S. 545)

MEVZUAT

ANAYASA MADDE 23

…Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve ***kamu mallarını korumak***;…

İÇTİHAT

Anayasa Mahkemesi Kararı E. 2011/23, K. 2012/3

"Diğer taraftan ***kamu malları*** devletin mülkiyeti altındadır. İtiraz yoluna başvuran mahkeme her ne kadar yolların kaynağı itibariyle özel mülkiyet konusu taşınmaz olma ihtimalini dikkate alarak malik tarafından rızaen yola terk edilen alanların idarenin bir kararı ile yol olmaktan çıkarılarak ***idarenin özel malı*** haline getirilmesinin Anayasanın 35. maddesine aykırılık oluşturduğunu ileri sürmüşse de, yollar kaynağı itibariyle özel mülkiyetteki taşınmazlara dayansa bile bunlar çeşitli usullerle kamu malı haline getirilmiş olabilirler."

B. KAMU MALI KAVRAMI YERİNE KULLANILAN DİĞER KAVRAMLAR: DEVLETİN HÜKÜM VE TASARRUFU ALTINDAKİ MALLAR-DEVLET MALLARI-İDARE MALLARI

MEVZUAT

MADEN KANUNU

MADDE 4 - Madenler ***Devletin hüküm ve tasarrufu altında*** olup, içinde bulundukları arzın mülkiyetine tabi değildir.

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNU

MADDE 5 - Devlete, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar ile özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlarda varlığı bilinen veya ileride meydana çıkacak olan korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ***Devlet malı*** niteliğindedir…

İÇTİHAT

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararı E: 2000/24, K: 2000/41

"Belirli bir süre için kullanım hakkının devri söz konusu olan bu yerler, ***Devletin hüküm ve tasarrufu altında*** bulunması ve özel mülkiyete konu edilememesi nedeniyle ***"kamu malı" ("amme emlaki")*** niteliğini taşımakta; Devletin bu gibi yerler üzerindeki mülkiyet hakkı, medeni hukuktaki manasında bir mülkiyet hakkı olmayıp, bir nevi ***"idare hukuku mülkiyeti"*** olduğundan uyuşmazlığın özel hukuk ile bir ilgisi de bulunmamaktadır."

DİDDGK Kararı E: 2000/1200, K: 2002/848

"Davacı Belediyenin, ***Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki*** kumsal alanı şemsiye ve şezlong koyarak plaj olarak işletilmesi suretiyle işgal ettiğinden bahisle fuzuli şagil olarak nitelendirilerek ecrimisil tahakkuk ettirilmesinin hukuka uygun bulunmadığı hakkında,

Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarruf altında bulunan taşınmaz mallardan ecrimisil alınabilmesi, taşınmazın 2886 sayılı Yasadaki tanıma uygun olarak işgal edilmesi koşuluna bağlı olduğundan ve yukarıda açıklandığı üzere gördüğü kamu hizmeti nedeniyle şemsiye ve şezlong kiralayan belediyenin bu faaliyetinin işgal, kendisinin de fuzuli şagil olarak nitelendirilerek ecrimisil tahakkuk ettirilmesi hukuka uygun bulunmadığından, davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında da hukuki isabet görülmemiştir."

II. ÖZEL MAL-KAMUSAL MAL- KAMUNUN ÖZEL MALI KAVRAMLARI

A. ÖZEL MAL

TANIM

KURAL OLARAK KAMU TÜZEL KİŞİLERİNİN MÜLKİYETİNDE OLAN MALLAR KAMU MALI, ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNİN MÜLKİYETİNDE OLAN MALLAR İSE ***ÖZEL MALDIR***.

KAMU MALLARI DA KENDİ İÇİNDE KAMUNUN KAMUSAL MALLARI VE KAMUNUN ÖZEL MALLARI ŞEKLİNDE İKİYE AYRILMAKTADIR.

KAMUSAL MAL, KAMUNUN DOĞRUDAN KULLANIMINA VEYA ÖZEL DÜZENLEMELERLE BİR KAMU HİZMETİNE TAHSİS EDİLEN, KAMU TÜZEL KİŞİLERİNE AİT MALLARDIR. (GÖZLER, S. 375)

KAMUNUN ÖZEL MALI İSE, KAMU YARARINDAN ÇOK, GELİR GETİRME AMACI TAŞIYAN, KURAL OLARAK ÖZEL HUKUKA TÂBİ VE UYUŞMAZLIK HALİNDE ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞU MALLARDIR. (GÜLAN, S. 10'DAN ÇIKARIM)

MEVZUAT

KAMULAŞTIRMA KANUNU

Madde 1 - Bu Kanun; kamu yararının gerektirdiği hallerde ***gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan*** taşınmaz malların, Devlet ve kamu tüzel kişilerince kamulaştırılmasında yapılacak işlemleri … ile bunlara dayalı uyuşmazlıkların çözüm usul ve yöntemlerini düzenler…

TÜRK CEZA KANUNU

MADDE 152 - (1) Mala zarar verme suçunun;

a) ***Kamu kurum ve kuruluşlarına ait***, kamu hizmetine tahsis edilmiş veya kamunun yararlanmasına ayrılmış yer, bina, tesis veya diğer eşya hakkında,… işlenmesi halinde, fail hakkında bir yıldan altı yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

İÇTİHAT

Danıştay 1. Daire Kararı: E. 1997/150, K. 1997/153

"Özel idare bir kamu kurumudur ve ***sahibi bulunduğu*** menkul ve gayrimenkul mallar, ***devlet malı*** niteliğindedir. Bu malların ve özel idare menfaatlerinin korunması, devlet malının korunması ile eşdeğerdedir."

Anayasa Mahkemesi Kararı: E. 2011/23, K. 2012/3

"Diğer taraftan ***kamu malları devletin mülkiyeti*** altındadır. İtiraz yoluna başvuran mahkeme her ne kadar yolların kaynağı itibariyle özel mülkiyet konusu taşınmaz olma ihtimalini dikkate alarak malik tarafından rızaen yola terk edilen alanların idarenin bir kararı ile yol olmaktan çıkarılarak ***idarenin özel malı*** haline getirilmesinin Anayasanın 35. maddesine aykırılık oluşturduğunu ileri sürmüşse de, yollar kaynağı itibariyle özel mülkiyetteki taşınmazlara dayansa bile bunlar çeşitli usullerle kamu malı haline getirilmiş olabilirler."

III. KAMU MÜLKİYETİ

TANIM

KAMU MÜLKİYETİNİN VARLIĞI İÇİN KAMU TÜZEL KİŞİLERİNE AİT VE KAMU HUKUKUNA TABİ BİR MALIN VARLIĞI GEREKİR. (GÜLAN S. 23-24'TEN ÇIKARIM)

MEVZUAT

MEDENİ KANUN

Madde 999- ***Özel mülkiyete tâbi olmayan ve kamunun yararlanmasına ayrılan*** taşınmazlar, bunlara ilişkin tescili gerekli bir aynî hakkın kurulması söz konusu olmadıkça kütüğe kaydolunmaz…

ORMAN KANUNU

Madde 3 – Bulundukları mevki, vaziyet, haiz oldukları hususiyet noktasından memleketin ve halkın menfaat, sıhhat, selametine yarıyacak veya tarihi, bedii veya turistik kıymeti bakımından muhafazası gereken, ***gerek Devletin ve gerek eşhasın hususi mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin*** orman rejimine alınmasına Ziraat veya Maarif Vekaletleri veya Turizm Umum Müdürlüğünün teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince karar verilebilir.

İÇTİHAT

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararı E: 2000/24, K: 2000/41

"Belirli bir süre için kullanım hakkının devri söz konusu olan bu yerler, ***Devletin hüküm ve tasarrufu altında*** bulunması ve özel mülkiyete konu edilememesi nedeniyle ***"kamu malı" ("amme emlaki")*** niteliğini taşımakta; Devletin bu gibi yerler üzerindeki mülkiyet hakkı, medeni hukuktaki manasında bir mülkiyet hakkı olmayıp, bir nevi ***"idare hukuku mülkiyeti"*** olduğundan uyuşmazlığın özel hukuk ile bir ilgisi de bulunmamaktadır."

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararı E: 2001/70, K: 2001/79

"Kale içinde intifa hakkına sahip bulunan Belediyece, kira adı altında alınan ücretler karşılığında, geçici işgal şeklinde kişilere tanınan izinler de özel hukuktaki haklara benzemeyen ve kapsamı ve hükümleri idare hukuku kurallarına göre tayin ve tespit edilmesi gereken idari ayni haklardandır. Nitekim, geçici işgal için verilen izinlerin idarece kamu yararı gözetilerek her zaman geri alınması olanaklı olup, ***kamu malları*** üzerinde yaratılan bu özel hukuki durum ***idare hukuku mülkiyetinin*** bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır."

IV. SAHİPSİZ MALLAR-ORTA MALLARI-HİZMET MALLARI

KAMUSAL MALLAR, SAHİPSİZ-ORTA VE HİZMET MALLARI OLMAK ÜZERE ÜÇE AYRILARAK İNCELENEBİLİRLER.

A. SAHİPSİZ MALLAR

TANIM

SAHİPSİZ MALLAR, HERKESİN DOĞRUDAN YARARLANMASINA DOĞAL NİTELİKLERİ GEREĞİ AÇIK OLAN MALLARDIR. (TAN, S. 547) ASLINDA SAHİBİNİN DEVLET OLMASI NEDENİYLE SAHİPSİZ YERİNE "KRİTERSİZ MALLAR" DEMEK DAHA DOĞRU OLABİLİR. (GÜLAN, S. 11)

MEVZUAT

MEDENİ KANUN

Madde 715- ***Sahipsiz yerler*** ile ***yararı kamuya ait mallar***, ***Devletin hüküm ve tasarrufu*** altındadır…

KADASTRO KANUNU

Kamu malları:…

C) Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan kayalar, tepeler, dağlar (bunlardan çıkan kaynaklar) gibi, tarıma elverişli olmayan ***sahipsiz yerler*** ile deniz, göl, nehir gibi genel sular tescil ve sınırlandırmaya tabi değildir, istisnalar saklıdır.

İÇTİHAT

Anayasa Mahkemesi Kararı E:2008/26, K: 2008/147

"Kıyıların ***devletin hüküm ve tasarrufu altında*** olması, buraların özel mülkiyete konu olamayacağı ve doğasına uygun olarak, ***genellik, eşitlik ve serbestlik*** ilkeleri gereği ***herkesin ortak kullanımına*** açık bulunmaları gerektiği anlamına gelmektedir. Hukukumuzda kıyılar, ***sahipsiz*** doğal nitelikli ve herkese açık bir ***kamu malı*** olarak düzenlenmiştir."

B. ORTA MALLARI

TANIM

ORTA MALLARI, HALKIN DOĞRUDAN DOĞRUYA YARARLANMASINA TAHSİS EDİLMİŞ MALLARDIR. (GÜLAN, S. 11)

MEVZUAT

KÖY KANUNU

Madde 2 – Cami, mektep, otlak, yaylak, baltalık gibi ***orta malları*** bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanlar bağ ve bahçe ve tarlalariyle birlikte bir köy teşkil ederler.

İÇTİHAT

Yargıtay 16. HD Kararı E. 2004/4385, K. 2004/6341

…Taşınmazın başında dinlenecek yansız yerel bilirkişi ve taraf tanıklarının taşınmazın geçmişte ne durumda bulunduğu, kime ait olduğu, kamu ***orta malı*** niteliğinde mer'a veya yaylak olup olmadığı kim tarafından ne zamandan beri ne suretle kullanıldığı, kullanmanın ekonomik amaca uygun olup olmadığı etraflıca sorulup maddi olaylara dayalı olarak açıklattırılmalı…

C. HİZMET MALLARI

TANIM

BİR MALIN KAMU MALI SAYILABİLMESİ İÇİN BİR KAMU HİZMETİNE TAHSİS EDİLMİŞ VE EK BİR KRİTER OLARAK DA O HİZMETE GÖRE UYARLANMIŞ VE DÜZENLENMİŞ OLMASI GEREKMEKTEDİR. (GÜLAN, S. 13'TEN ÇIKARIM)

MEVZUAT

ORMAN KANUNU

MADDE 18 - …***Orta malları, hizmet malları***, ormanlar ve ***Devletin hüküm ve tasarrufu altında*** olup da bir ***kamu hizmetine tahsis edilen yerler*** ile kanunları uyarınca Devlete kalan taşınmaz mallar, tapuda kayıtlı olsun olmasın kazandırıcı zamanaşımı yolu ile iktisap edilemez.

İÇTİHAT

Yargıtay 8. HD Kararı E. 2012/6146, K. 2012/6180

Mahkemece, herhangi bir araştırma ve inceleme yapılmadan gerçekten taşınmazın iddia edildiği biçimde ***hizmet malı*** niteliğinde bulunan tuvaletin içerisinde bulunduğu yer olup olmadığı açıklığa kavuşturulmadan doğrudan aktif husumet nedeniyle davanın reddine karar verildiği görülmüştür. Köy halkı tarafından kullanılan genel tuvalet niteliğinde bulunan yerin ***hizmet mallarından*** sayıldığı konusunda duraksamamak gerekir.

V. TAHSİS

TANIM

BİR MALIN, KAMU YARARI AMACINA ÖZGÜLENMESİ SONUCUNU DOĞURAN HUKUKİ İŞLEM VEYA MADDİ OLAYDIR. (GÖZLER, S. 380)

MEVZUAT

ANAYASA

MADDE 45.– Devlet, tarım arazileri ile çayır ve meraların ***amaç dışı kullanılmasını*** ve tahribini önlemek…

TÜRK CEZA KANUNU

MADDE 152 - (1) Mala zarar verme suçunun;

a) ***Kamu kurum ve kuruluşlarına ait***, ***kamu hizmetine tahsis*** edilmiş veya ***kamunun yararlanmasına ayrılmış*** yer, bina, tesis veya diğer eşya hakkında,… işlenmesi halinde, fail hakkında bir yıldan altı yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

İÇTİHAT

Danıştay 1. Daire Kararı E: 2004/607, K: 2005/307

5659 sayılı Yasanın 9 ve 10. maddelerinde yer alan hükümlerde, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün bütün mallarının Devlet malı hükmünde sayılması ve taşınmazlarının gerçek veya tüzel kişilere devir ve temliki ile kamulaştırılmasının özel bir kanunla izin alınmasına bağlanması suretiyle bu malların ve taşınmazların ***özel olarak korunması ve tahsis edildiği amacın dışında kullanılmaması*** esası kabul edilmiştir.”

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi Kararı E: 2006/14562, K: 2006/17401

“Borçlu Belediye'nin şeker fabrikası ve bankalardaki haczedilen paralarının nitelikleri belirlenmeli, vergi, resim ve harç niteliğinde olmaları veya ***fiilen kamu hizmetinde kullanılıyor olmaları*** halinde haczedilemeyeceği düşünülmelidir.”

VI. KAMU MALLARI REJİMİNİN TEMEL İLKELERİ

A. KAMUSAL MALLAR DEVİR VE FERAĞ EDİLEMEZLER

MEVZUAT

ORMAN KANUNU

MADDE 47 - Amme müesseselerine ait ormanlar parçalanarak, şahıslara veya müesseselere toprağı ile birlikte ***devir ve temlik edilemez***.

İÇTİHAT

Danıştay 1. Daire Kararı E: 2004/607, K: 2005/307

"5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Kuruluş Kanununun 9. maddesinde, Müdürlüğün bütün mallarının ***Devlet malı*** hükmünde olduğu, bu mallar aleyhine suç işleyenlerin Devlet malları aleyhine suç işleyenler gibi ceza göreceği, 10. maddesinde, Atatürk Orman Çiftliğinin bu Kanunun yayımı tarihindeki sınırları içinde bulunan gayrimenkullerinin gerçek veya tüzel kişilere ***devir ve temliki*** ve kamulaştırılmasının özel bir kanunla izin alınmasına bağlı olduğu hükme bağlanmıştır.

B. KAMU MALLARI ZAMANAŞIMI İLE İKTİSAP EDİLEMEZ

MEVZUAT

KADASTRO KANUNU

MADDE 18-Orta malları, hizmet malları, ormanlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup da bir kamu hizmetine tahsis edilen yerler ile kanunları uyarınca Devlete kalan taşınmaz mallar, tapuda kayıtlı olsun olmasın ***kazandırıcı zamanaşımı yolu ile iktisap edilemez***.

İÇTİHAT

Danıştay 6. Daire Kararı E. 1990/2427, K. 1991/1340

Barajı projesi; ile kamu hizmetine tahsis edildiği anlaşıldığından ve tescile tabi olmayan bu tür kamu mallarının yukarıda belirtilen yasa kuralına göre ***zilyedlikle iktisabı düşünülmeyeceğinden*** mahkemece aksi yönde verilen kararda isabet görülmemiştir.

C. KAMUSAL MALLAR ÖZEL HUKUK İŞLEMİNE KONU OLAMAZ

(Özel kişi lehine sınırlı ayni hakların kurulamaması-Kira gibi özel hukuk sözleşmelerine konu olamama-Tapu siciline tescili tâbi olmama-Hazcedilememe)

MEVZUAT

ANAYASA

MADDE 169/2-…ormanlar kamu yararı dışında ***irtifak hakkına konu olamazlar.***

MEDENİ KANUN

MADDE 999-Özel mülkiyete tâbi olmayan ve kamunun yararlanmasına ayrılan taşınmazlar, bunlara ilişkin tescili gerekli bir aynî hakkın kurulması söz konusu olmadıkça ***kütüğe kaydolunmaz***.

İCRA VE İFLAS KANUNU

MADDE 82 - (Değişik: 538 - 18.2.1965 / m.46) Aşağıdaki şeyler haczolunamaz:

1. ***Devlet malları*** ile mahsus kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen mallar,…

İÇTİHAT

Danıştay 1. Daire Kararı E. 2004/607, K. 2005/307

Durum böyle olunca, özel bir kanunla bütün malları ve taşınmazları koruma altına alınmış, Atatürk Orman Çiftliğinin mülkiyetindeki taşınmazların devir ve temliki ile kamulaştırılmasının ancak özel bir kanunla izin alınmasına bağlı olduğu anlaşılmaktadır…taşınmazların toplam 112915 m2'lik bölümü üzerinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30. maddesi uyarınca Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü lehine 49 yıl süreyle ***irtifak hakkı tesisine ilişkin istemin reddine***...

Danıştay 6. Daire Kararı E. 1980/300, K. 1983/4259

Belediyeye ait yol fazlası yerde, ancak belediye hizmetlerinin görülebilmesi amacıyla tesisleri inşa edilebileceğinden, bu yerin özel bir şahsa bayilik barakası olarak ***aylık kira karlılığında verilmesinde*** isabet olmadığı…

D. KAMU MALLARI ÖZEL OLARAK KORUNUR

MEVZUAT

KÖY KANUNU

Madde 8 **–** Köyün ***orta malı*** kanun karşısında ***Devlet malı*** gibi korunur. Bu türlü mallara el uzatanlar Devlet malına el uzatanlar gibi ceza görürler.

BELEDİYE KANUNU

Belediye mallarına karşı suç işleyenler ***Devlet malına*** karşı suç işlemiş sayılır…

İÇTİHAT

Danıştay 10. Daire Kararı E. 1996/9139 K. 1998/6406

…yasa'nın 4. maddesinin ikinci fıkrasında, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerle menfaati umuma ait taşınmaz mallara yönelik tecavüz ve müdahalelerde başvuruda süre kaydı aranmadan bu müdahalenin önlenmesinin istenebileceğinin öngörülmüş olmasıyla, kamunun ortak yararlanmasına sunulan taşınmaz mallara yönelik tecavüz ve müdahalelerin ***fiili zilyetlik esasına dahi bakılmaksızın önleneceği*** sonucu çıkmaktadır.

VII. YARARLANMA BİÇİMLERİ (GENEL / ÖZEL KURAL / ÖZEL İSTİSNAİ) VE İLKELERİ-TAHSİSE UYGUNLUK-TAHSİSLE BAĞDAŞABİLİRLİK

A. GENEL (ANONİM) YARARLANMA

TANIM

OBJEKTİF OLARAK BELİRLENMİŞ STATÜLERDEKİ KİŞİLERİN, ÖNCEDEN İZİN ALMAKSIZIN, EŞİT ŞARTLARDA VE KURAL OLARAK BEDEL ÖDEMEKSİZİN KAMU MALLARINDAN YARARLANMA USULÜNE, ORTAK YARARLANMA DENİLMEKTEDİR. (GÜLAN, S. 41)

ÖRNEK

YOLLARDAN, CADDELERDEN, MEYDANLARDAN, YAYA OLARAK VEYA ARAÇ İLE YARARLANMA BU YARARLANMA BİÇİMİNİN EN TİPİK ÖRNEKLERİDİR. (GÜLAN, S. 42)

İLKELER

1-SERBESTLİK

2-MECCANLİK

3-EŞİTLİK

MEVZUAT

KIYI KANUNU

MADDE 6 - Kıyı, herkesin ***eşitlik ve serbestlikle yararlanmasına*** açık olup, buralarda hiçbir yapı yapılamaz; duvar, çit, parmaklık, tel örgü, hendek, kazık ve benzeri engeller oluşturulamaz.

İÇTİHAT

Anayasa Mahkemesi Kararı E:2008/26, K: 2008/147

"Kıyıların ***devletin hüküm ve tasarrufu altında*** olması, buraların özel mülkiyete konu olamayacağı ve doğasına uygun olarak, ***genellik, eşitlik ve serbestlik*** ilkeleri gereği ***herkesin ortak kullanımına*** açık bulunmaları gerektiği anlamına gelmektedir. Hukukumuzda kıyılar, ***sahipsiz*** doğal nitelikli ve herkese açık bir ***kamu malı*** olarak düzenlenmiştir."

B. ÖZEL YARARLANMA

TANIM

ÖZEL YARARLANMA USULLERİ, KAMU MALININ BİR KISMINDAN VEYA TAMAMINDAN KİŞİSELLEŞTİRİLMİŞ BİR HUKUKİ DURUM ARACILIĞIYLA YARARLANMA İMKÂNINI İFADE ETMEKTE OLUP, ÖZEL-KURAL VE ÖZEL-İSTİSNAİ YARARLANMA ŞEKLİNDE İKİYE AYRILARAK İNCELENEBİLİR.

İLKELER

1-İZİN SİSTEMİ

2-YARARLANMA KARŞILIĞI BEDEL

3-GEÇİCİLİK

1) ÖZEL-KURAL YARARLANMA

TANIM

BİR KAMU MALININ TAHSİS AMACI DOĞRULTUSUNDA *(TAHSİSE UYGUN)* VE KAPSAMINDA OLAN ÖZEL YARARLANMA BİÇİMİDİR. (TAN, S. 571)

ÖRNEK

OTOBÜS TERMİNALLERİNDE OTOBÜS ŞİRKETLERİNİN BİLET SATIŞ YERİ, KULLANILAN TABİRİYLE YAZIHANE AÇMALARI; HALLERDE KABZIMALLARA YER VERİLMESİ HEP KAMU MALININ OLUŞTURULMA AMACINA, TAHSİSE UYGUN VE BU TAHSİSİN KAPSAMI DAHİLİNDE YARARLANMA BİÇİMİDİR. (GÜLAN, S. 50)

2) ÖZEL-İSTİSNAİ YARARLANMA

TANIM

TAHSİS KAPSAMINDA VE TAHSİSİ GERÇEKLEŞTİRMEYE YÖNELİK OLMAMAKLA BİRLİKTE, TAHSİSLE BAĞDAŞABİLİR NİTELİKTEKİ YARARLANMALARDIR.

ÖRNEK

KALDIRIMLAR ÜZERİNDE KURULAN BÜFE VEYA GAZETE BAYİİLERİ. (GÜLAN, S. 50)

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararı E: 2001/70, K: 2001/79

"Kale içinde intifa hakkına sahip bulunan Belediyece, ***kira adı altında alınan ücretler*** karşılığında, ***geçici işgal şeklinde*** kişilere tanınan ***izinler*** de özel hukuktaki haklara benzemeyen ve kapsamı ve hükümleri idare hukuku kurallarına göre tayin ve tespit edilmesi gereken idari ayni haklardandır. Nitekim, geçici işgal için verilen izinlerin idarece kamu yararı gözetilerek her zaman geri alınması olanaklı olup, kamu malları üzerinde yaratılan bu ***özel hukuki durum*** idare hukuku mülkiyetinin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır."